

som sagt, for et Gode), at der fra denne Sal ligesom er blevet sagt ind til den store Landbefolkning: Kom ikke til Kjøbenhavn, thi der er Arbejdsløsheden ligesaa stor som paa Landet.

Rjær: Seg skulde naturligviis ikke have blandet mig ind i denne Discussion, naar ikke det ærede Medlem for Kjøbenhavns 8de Valgkreds (Rimestad) havde gjort mig den Ære at omtale mig i sit Foredrag, som om jeg skulde have tilbudt at ville afhjælpe hele den Kjøbenhavnske Arbejdsløshed; men det har jeg slet ikke sagt; jeg har kun sagt, Arbejdsløsheden vil kunne afhjælpes paa den Maade, der er blevet anbefalt saavel af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) som af en anden æret Rigsdagsmand, saavist jeg veed, fra Svendborg Amt (Gomard). Min Mening har været, at Arbejderne skulde drage hen, hvor der er Arbejde, og at man ikke skal skabe Arbejder paa et Sted, hvor Arbejdsløsheden nu er meget stærk, hvilket jeg naturligviis ikke kan udtale bedre; end det allerede er blevet udtalt. Da der nu forestaer Arbejder ved Fernbanen i Sjælland, skulde jeg meget ønske, at det ærede Medlem vilde opfordre idetmindste den Deel af den arbejdsløse Befolkning her i Kjøbenhavn, som paa Grund af Familieforhold ikke ere bundne her til, til at rejse derover, hvorved man kunde udgaae, at Sjælland blev oversvømmet med svenske og tydske Arbejdere, hvormed Landet i de senere Aar har været oversfyldt; de ere komne dertil i hundredevis, og det er mig et Øvøis paa, at der her er mere Arbejde, end der er Folk, der tilbyde sig. Gaaende ud fra disse Betragtninger, er det, at jeg har sagt, at naar Folk vilde gaae derhen, hvor der var Arbejde, saa kunde den arbejdsløse Befolkning ikke komme til at udsætte sig for at døe af Sult, som det ærede Medlem (Rimestad) udtrykte sig her idag, og jeg maa tilstaae, at det, for at jeg skal bruge et Udtryk, som det ærede Medlem selv oftere har brugt, har forbauset mig at høre, at den ærede Rigsdagsmand her i Salen har brugt et saadant Udtryk som det, at en Deel af den Kjøbenhavnske Befolkning vilde døe af Sult, Noget, som jeg aldrig har hørt er steet i den danske

Stat, og jeg haaber heller ikke, at det nogen sinde skal komme til Virkelighed. Jeg troer ikke, at saadanne Ord her ere paa deres rette Sted, eller at de ere velbegrundede.

Indenrigsministeren: Det gjør mig egentlig ondt, at der under en Forhandling, hvorom jeg syntes, der var en saa stor Samstemning blandt de Forskjellige, paa engang er kommen en saa stor Meningsforskjellighed. Jeg skal ikke nærmere gaae ind paa den, da det forekommer mig, at der idetmindste mellem den ærede Rigsdagsmand, der fremsatte Forespørgselen, og mig var fuld Overensstemmelse, og jeg har ikke hørt Noget misbillige mine Udtalelser i denne Sag. Kunnet Punkt skal jeg endnu tillade mig at berøre, nemlig Arbejderens Overgang fra et Arbejde til et andet. I den Henseende skal jeg villigt indrømme, at det har ligget i den hele Udvikling af vore Forhold, at Overgangen fra Haandværksklassen til den almindelige Arbejdsklasse finder Sted med en vis Vædsørlighed, og at Haandværkeren i den Henseende har Meget at overvinde, selv om han efter sin personlige Ansøuelse ikke vilde tage i Betænkning at gjøre det. Dette er begrundet i de tidligere Laugsindretninger, som der skal en vis Tid til at faae Bugt med, og man maa, naar man bedømmer den Enkelte, tage billigt Hensyn til, hvad der har udviklet sig i hele Samfundet paa Grund af tidligere bestaaende Indretninger. Dernæst er det heller ikke saalet at gaae over fra et Arbejde til et andet, og jeg troer, at flere af de ærede Talere fra Landet, der aabne Armene for at modtage Arbejdere her fra Kjøbenhavn, maaskee vilde finde Betænknelighed, naar der kom saadan en Skræber eller Skomagervend og vilde gjøre Markarbejde. Denne Overgang er paa ingen Maade saa let, selv med den fordomsfrieste og bedste Villie. Jeg troer, at Landmændene i Høstens Tid vel vilde bruge saadanne Arbejdere til at gaae i Flok med de Andre, men derimod ikke som en Deel af Gaardens faste Folk. Udøvelsen af de forskjellige Arbejder udvikler Individierne paa en forskjellig Maade; det maa man, naar man med Billighed vil bedømme Personerne og de stedfindende Forhold, ikke overse.